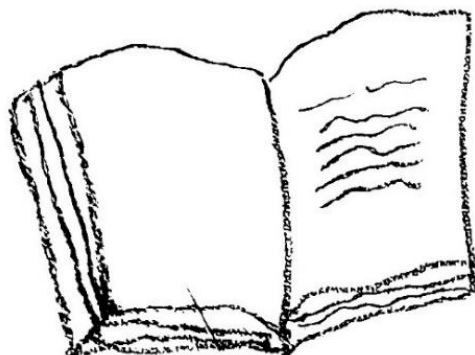

BiblioteksNytt

Nyheter och information till Region Dalarnas personal
från Falu lasarettsbibliotek och Mora lasarettsbibliotek

September 2025

Dalarnas hälsobibliotek

Aktuellt på sjukhusbiblioteken

Må bra med litteratur: **Gående Nobelcirkel** startar 5/9.

Workshops i artikelsökning, referenshantering och lässtrategi:

9/9 och 11/9 kl. 9–12.

Välkommen på **diktprovning**:

10/9, 17/9, 24/9, 1/10, 8/10 kl. 12.00–12.15.

Sommarens bokbingo pågår fram till den 30/9:

[Länk till Bokbingo 2025](#)

Innehåll

Chefen har ordet	2
Det hälsofrämjande biblioteket	3
Hälsobiblioteket	4
<i>På gång</i> : Tematisering	5
<i>På gång</i> : RFID	6
Läsklubben	7
Höstens diktprovningar	8
Må bra med litteratur: Gående Nobelcirkel	9
Workshops i att läsa, söka och referera till vetenskapliga artiklar	10
Sjukhusbibliotek i Dalarna	11

Chefen har ordet

Dalarnas hälsobibliotek, vad är det? Inget namnbyte har skett, vi är fortfarande Falu och Mora lasarettsbibliotek, utan det är ett mål i sig. Att hälsoperspektivet ska genomsyra all verksamhet. Man skulle kunna försöka sig på en programförklaring

Dalarnas Hälsobibliotek är mer än ett traditionellt sjukhusbibliotek – det är en mötesplats där kunskap, forskning och kultur förenas för att främja både verksamhetens utveckling och människors välbefinnande. Biblioteket rymmer den senaste medicinska forskningen och de vetenskapliga resurser som behövs i vårdens vardag, men också litteratur och humanistiska perspektiv som stärker hälsan på ett djupare plan.

Här står fakta och fantasi sida vid sida: den medicinska evidensen som driver fram nya behandlingsmetoder, liksom berättelser, poesi och kultur som skapar utrymme för reflektion, återhämtning och mänsklig närvaro. Hälsobiblioteket vill på så sätt bidra till en vård där både kropp och medvetande får plats, där kunskap inte bara botar utan också berikar.

Det är en plats där vårdpersonal, patienter och allmänhet kan mötas i ett gemensamt sökande efter förståelse, mening och hälsa – i hela sitt mänskliga sammanhang.

Ett värdigt mål för en tid som vår. Tematisering av samlingarna är en aktivitet som pågår för att nå vårt mål. Läs mer om det och andra aktiviteter i detta nummer av BiblioteksNytt.

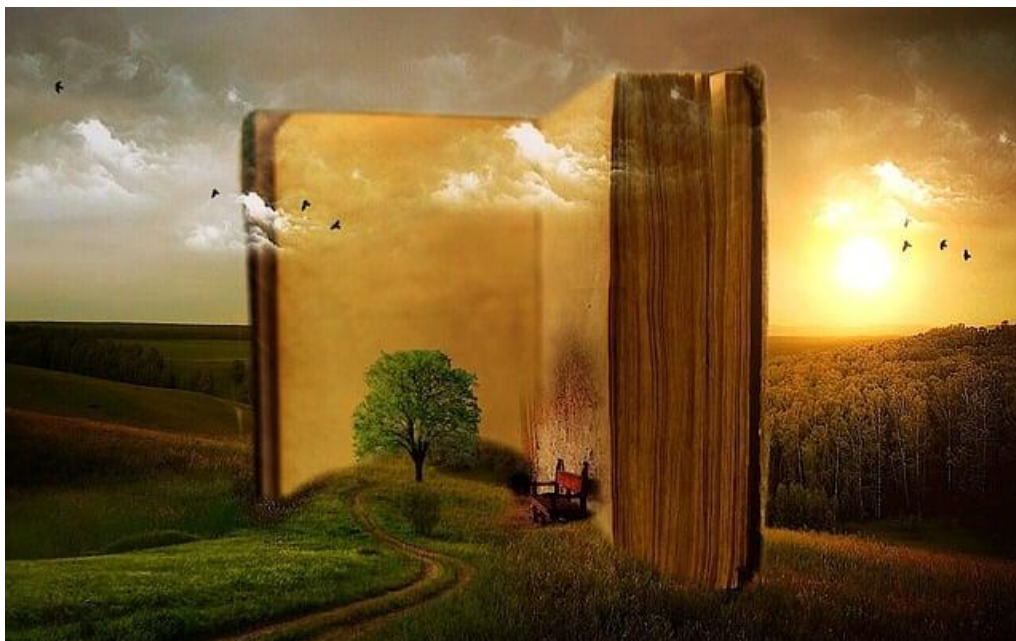
Patrik Sandberg

Verksamhetschef för bibliotek och informationscentral

Det hälsofrämjande biblioteket

Vårt bibliotek är hälsofrämjande. Genom oss kan personal, patienter, anhöriga och intresserad allmänhet få hjälp att hitta hälsorelaterad information i böcker, tidskrifter och medicinska databaser. Besökare i bibliotekets lokaler kan läsa tidningar, låna böcker och koppla av i våra sköna fåtöljer. Inneliggande patienter på Falu- eller Mora lasarett kan beställa böcker och tidskrifter till sina rum. Regionens personal i hela Dalarna kan få böcker och tidskriftsartiklar skickade till sin arbetsplats med internposten. Vi erbjuder hälsosamma aktiviteter i form av konstutställning, litteraturcirklar, läsklubb, bokbingo och diktprovning.

Just nu förbereder vi ett nytt sätt att tematisera och presentera våra boksamlingar för att göra det ännu lättare för besökare att hitta relevant litteratur.

Hälsobiblioteket

Falu lasarettsbibliotek blev 1968 det första sjukhusbiblioteket i Norden att förena patientbiblioteket med det medicinska biblioteket. Det skedde tack vare dåvarande bibliotekschef Ulla Kjerrström som tagit inspiration från utlandet och som lade fram idén att sammanföra läkar-patient och yrkesbibliotek för övrig vårdpersonal i en och samma enhet. Vi på Falu lasarettsbibliotek har även Ulla att tacka för vår fina biblioteksbyggnad i två plan som invigdes 1971. Här huserar vi fortfarande.

Vid ett besök på hälsobiblioteket i Växjö (Region Kronoberg) så fastnade vi för deras sätt att organisera sina böcker. På ett väldigt tydligt vis hade de tematiserat hela samlingen med hälsa som utgångspunkt. Besökare från allmänheten som ville ha information om exempelvis cancer kunde hitta både faktaböcker, personliga berättelser och romaner där cancer förekommer på en och samma hylla. Personal och studenter som behövde mer avancerad facklitteratur fann det på en egen avdelning. Kvar fanns även skönlitteratur utan hälsotema, de böckerna hade sorterats in under kategorin friskvård.

Vi har låtit oss inspireras av Växjö. Under hösten och våren så kommer ni som besöker sjukhusbiblioteken i Falun och Mora att märka att vi ändrar om i hyllorna. Ambitionen är att vi under sjukhusbiblioteksveckan i april 2026 kan bjuda in er till bibliotek där det är ett tydligare fokus på hälsa.

På gång: Tematisering

På biblioteket i Faluns nedervåning kommer flera av hyllorna tematiseras så att det ska bli enklare för Dalarnas invånare att hitta böcker om hälsa, sjukdom och hållbarhet. Den medicinska litteratur som framför allt riktar sig till privatpersoner, patienter och anhöriga kommer att flyttas hit ner från övervåningen. Här kommer skönlitteratur och fackböcker utan medicinsk koppling att stå även i fortsättningen.

På våning två kommer du som arbetar i Regionen och behöver medicinsk litteratur i ditt arbete och för dina studier även i fortsättningen att hitta det du söker. Här kommer troligtvis även hyllorna med litteratur för uppsatsskrivande, ledarskap, medicinsk etik och socialt arbete att finnas.

Redan nu går det att se arbetet med tematiseringen i form av en föräldrahylla med böcker om graviditet, förlossning, föräldraskap, barns utveckling och att ta hand om och leva med barn. Hyllan är placerad vid barnavdelningen.

Förutom att böckerna byter plats så påverkas även inköpen av litteratur. Vi har alltid prioriterat medicinsk litteratur, men i och med tematiseringen så har budget och prioriteringar setts över ytterligare. Att läsa är hälsofrämjande och vi kommer även i fortsättningen att köpa in skönlitteratur men i mindre omfattning.

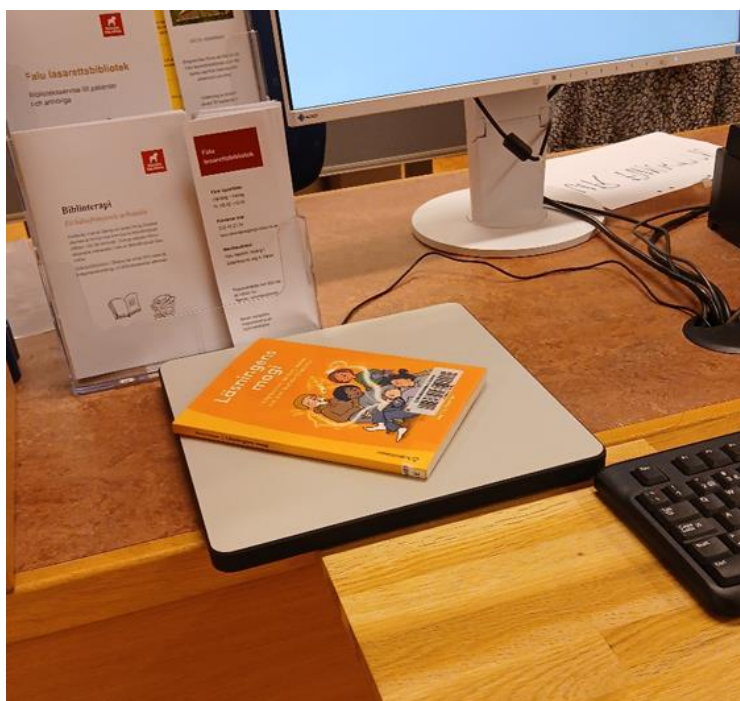
På gång: RFID

De som har besökt biblioteket på Falun och Mora lasarett den senaste tiden har kanske sett personalen stå i hyllorna och arbeta för fullt. Det är för att vi jobbar med att märka upp alla bibliotekets böcker med RFID-chip, som ett steg i att göra utlånen och självbetjäningen på biblioteken smidigare och modernare.

Det kommer innebära att när du lånar så kommer du inte längre behöva hitta och skanna rätt streckkod, utan det räcker att du lägger boken på utlåningsplattan och boken blir registrerad. Dock så behöver du ta en bok i taget, lägger du på flera böcker samtidigt så hinner inte programmet med att läsa av alla chippen och det finns risk att inte alla böckerna lånas ut.

Hela bibliotekets bestånd behöver chippas och konverteras innan vi kan börja använda plattorna vid självutlåningsdatorerna, förhoppningen är att vi kommer att bli klara med detta under hösten! När det är klart så kommer det att finnas tydlig information vid utlåningsdatorerna om hur du gör när du lånar.

Vår förhoppning är att det kommer att bli smidigare för de av er som kommer till biblioteket och lånar böcker själva.

Läsklubben

Under första halvan av 2025 har vi testat att erbjuda Läsklubb för barn och unga som är inlagda på Falu lasarett. Läsklubb innebär helt enkelt att en bibliotekarie kommer och läser högt för den som vill. Konceptet Läsklubb kommer från drottning Silvias barnsjukhus i Göteborg, där bibliotekarier har arbetat med högläsning i många år. Tanken med att de valde att kalla det för just Läsklubb var för att de ville ge det en känsla av att vara något som bibliotekarien och barnet delade tillsammans, deras egen klubb. Vi arbetar utefter boken *Läsklubb pågår! En metodbok om högläsning som biblioterapi* och anpassar arbetet utefter våra förutsättningar.

Idén med Läsklubb är enkel, vi bibliotekarier väljer ut ett antal böcker och kommer till barnets rum där böckerna presenteras och barnet får välja vad vi ska läsa. Det är högläsning för en och en (eventuella syskon och föräldrar får tjuvlyssna om de vill) och barnet bestämmer hur länge vi läser och vad vi läser. Det är alltid barnet som styr de här träffarna. Den enda tanke som finns med högläsningen är att kunna erbjuda ett avbrott i sjukhusvistelsen. Läsklubben vänder sig till alla mellan 0 – 18 år.

Läsklubben kommer att fortsätta under hösten och vi hoppas att det kommer att bli en permanent del av vår biblioteksverksamhet. Vi har fått väldigt fin respons från barn, föräldrar och personal när vi har varit ute och läst.

Höstens diktprovningar

Unna dig en paus i vardagen. Smaka på en dikt under lunchen!

Vi läser, ni lyssnar och tillsammans pratar vi om en dikt i en kvart.
Inga förkunskaper krävs om poesi, vi reflekterar fritt. Det går bra att bara vara med och lyssna.

Sjukhusbiblioteken i Dalarna, Länsbibliotek Dalarna och Dalabiblioteken bjuder in all regionanställd personal och kommunanställd bibliotekspersonal till digitala träffar. Till hösten erbjuder vi fem diktprovningar. Anmäl dig gärna i god tid innan diktprovningen.

Dag och tid: onsdagar kl. 12.00 – 12.15

Omfattning: 5 tillfällen: 10/9, 17/9, 24/9, 1/10, 8/10

(du kan delta en gång eller flera)

Plats: Digitala träffar i Teams

ONLINE

(Länk till träffen skickas till din e-post efter anmälan)

Kostnad: Gratis

Anmälan och frågor: Anmälan sker inför varje tillfälle till

e-post: falun.biblioterapi@regiondalarna.se

Må bra med litteratur:

Gående Nobelcirkel

Falu lasarettsbibliotek bjuder i höst in regionanställd personal till en friskvårdande och hälsofrämjande litteratursirkel online. Anmälan sker via Friskvård Region Dalarna.

Varje fredag presenterar vi en novell eller roman som är skriven av en nobelpristagare som du kommer att lyssna på samtidigt som du promenerar på egen hand under veckan. För att registrera dina promenader kommer vi att starta en stegtävling.

Under veckans träff pratar vi om det som vi har lyssnat på. De som vill kan äta sin lunch under tiden. För att delta behöver du ha tillgång till en mobiltelefon med internet och hörlurar samt lånekort hos Dalabiblioteken.

Dag och tid: fredagar kl. 12.15 – 13.00

Start: v. 36: 5 september

Antal träffar: 6

Plats: Online i Teams

Antal deltagare: Max 8 personer

Kostnad: Gratis

Anmälan: via Friskvård Region Dalarna

För mer information: falun.biblioterapi@regiondalarna.se

Ledare: Anna Forsberg och Petra Wåhlin Massali

Workshops i att läsa, söka och referera till vetenskapliga artiklar

Med början i höst kommer vi på Falu lasarettsbibliotek att ordna workshops som berör litteratursökning, referenshantering och läsning av vetenskapliga texter.

I segmentet om litteratursökning provar vi att söka efter vetenskapliga artiklar i databaser som Pubmed och CINAHL. Vi går igenom grunderna i hur databaserna fungerar, men även metoder för att formulera en frågeställning för litteratursökning.

Sedan ägnar vi åt oss referenshantering med programmet Zotero.

När det gäller läsning av vetenskapliga texter så kan det vara till hjälp att använda sig av en metod för att strukturera sin första genomläsning av en text. Genom att använda denna metod kan vi få en förståelse för texten och i samband med detta få en bild av om texten är något vi vill fördjupa oss i. Det här kan vara betydelsefullt vid exempelvis studier, då det i kursinnehållet kan ingå många artiklar och studenten behöver fokusera på ett urval. Vi går igenom en lässtrategi som kallas THIEVES.

Det blir två versioner av workshops; en på plats på Falu lasarettsbibliotek 9 september och en digital via Teams den 11 september.

Sjukhusbibliotek i Dalarna

Falu lasarettsbibliotek

Måndag – Fredag 9 - 16

023 – 49 21 34

falun.biblioteket@regiondalarna.se

Mora lasarettsbibliotek

Måndag – Fredag 10 - 15

0250 – 49 30 70

mora.biblioteket@regiondalarna.se

Du hittar oss på Inblick och Region Dalarna Plus:

regiondalarna.se/sjukhusbibliotek

Välkomna till oss!

